

MASTER PLAN PIRILÄ-KYLÄN TOIMINTAMALLISTA

Loppuraportti

Hankkeen nimi:	Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista
Rahoitus:	Maakunnan kehittämisraha
Toteutusalue:	Pohjois-Pohjanmaa
Vastuuviranomainen:	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Hankkeen kesto:	1.4.2016–31.10.2016
Kohderyhmä:	Kempeleen kuntalaiset (lapset, nuoret, työttömät, ikäihmiset sekä vapaa-ajanpalveluiden kautta kaikki kuntalaiset) ja Oulun seudun ammattiopiston opiskelijat
Toteuttaja:	Kempeleen kunta
Vastuuhenkilö:	Marja-Leena Meriläinen, Kempeleen kunnan peruspalvelujohtaja
Hankekumppanit:	Oulun seudun koulutuskuntayhtymä ja Oulun Diakonissalaitos

SISÄLLYS

1. HANKKEEN TAUSTAA	4
3. PIRILÄN ALUEEN KEHITTÄMISEN OSA-ALUEET	10
4. PIRILÄN ALUEEN YMPÄRISTÖ	11
7. YRITYSVERSOMO – KOULUTUS-, YRITTÄJYYS- JA TAPAHTUMAKESKUS	18
8. PIRILÄ-KYLÄ KEMPELE AKATEMIAN TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ	19
9. PIRILÄN ALUEEN TAPAHTUMAT	20
10. IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT JA PÄIVÄTOIMINTA	21
11. TOIMINNAN ORGANISOINTI	21
12. ESITYKSET JATKOHANKKEIKSI	22
13. HAVAINNEKUVA PIRILÄN ALUEEN KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	22
LÄHTEET	24
LIITE 1	25

Loppuraportti Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hanke

Tekstit: Jenni Kiiskilä, projektipäällikkö
Pentti Rautakoski, asiantuntija

Taitto: Oulun seudun ammattiopisto 2016

Kannen kuva: Micco deco Oy

1. HANKKEEN TAUSTAA

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hanke

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hanke on Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoittama ja Kempeleen kunnan hallinnoima selvityshanke. Hanke käynnistyi 1.4.2016 ja päättyi 31.10.2016. Hankekumppaneita olivat Oulun seudun koulutuskuntayhtymä ja Oulun Diakonissalaitos. Hankkeen kohderyhmänä olivat Kempeleen kuntalaiset (lapset, nuoret, työttömät, ikäihmiset sekä vapaa-ajanpalveluiden kautta kaikki kuntalaiset) ja Oulun seudun ammattiopiston opiskelijat.

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen tavoitteena oli laatia Master Plan Kempeleessä sijaitsevan Pirilän alueen kehittämismahdollisuuksista sekä Pirilä-kylän toimintamallista. Pirilä-kylän toimintamallissa mallinnetaan palveluintegraatiokokonaisuuksia, jonka toimijoina ovat julkinen, yksityinen ja kolmas sektori. Pirilä-kylän toimintamallin kehittäminen monialaisen ja integroidun palvelutuotannon kehittyväksi alueeksi vaatii kokonaisvaltaisen toimintasuunnitelman. Hankkeen yhtenä tavoitteena oli selvittää Pirilän alueen mahdollisuuksia tarjota kansainväliseen malliin pohjautuvia toimintamalleja ja palveluratkaisuja muun muassa ikääntymiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyen. Tanskassa ja Hollannissa on toteutettu ikäihmiset huomioivia moderneja asumispalvelukokonaisuuksia, joiden sisältöä on tarkasteltu Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen aikana.

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeessa toteutettuun kehittämissuunnitelman laadintaprosessiin pyydettiin mukaan mahdollisimman laaja toimijaverkko, jotta varmistettiin mahdollisimman kokonaisvaltainen ja monipuolinen näkemys sekä tiedonkulku kehittämistyössä ja suuntaviivojen luonnissa. Hankkeen tavoitteena oli, että hankkeessa saadaan luotua kattava ja toteuttamiskelpoinen Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista alueen kehittämistyön tueksi.

Hankkeen työryhmiin kuului edustajia Kempeleen kunnasta, Oulun seudun koulutuskuntayhtymästä, Oulun seudun ammattiopistosta, Oulun Diakonissalaitokselta, Oulun yliopiston CEEstä (Centre for Environment and Energy), Pohjois-Pohjanmaan yrittäjistä, Hovila ry:stä ja Kempeleen seniorineuvostosta. Selvityshankkeen tavoitteena oli Pirilän alueen kannalta keskeisten tahojen kanssa löytää yhteinen visio Pirilän alueen kehittämiseksi.

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen ohjausryhmän näkemyksen mukaan hanke on toteutettu johdonmukaisesti määräajassa. Hankkeen aikana on järjestetty erilaisia kehittämiskokouksia eri yhteistyötahojen kanssa ja näin osallistettu alueen eri yhteistyökumppaneita. Lisäksi hanketta on esitelty Kempeleen kunnan luottamusorganisaatiolle ja valiokuntien kautta on saatu ohjausta hankkeen tavoitteiden osalta. Hanke on saavuttanut sille asetetut tavoitteet. Myös hankkeen talouden

seuranta ja toteuma on tehty suunnitellusti. Laajasta kokonaisuudesta on hankkeen tuloksena valmistunut Pirilän alueen keskeiset tulevaisuuden kärjet ja esitykset jatko-toimenpiteistä. Hanke on suuntautunut tulevaisuuteen ja hakenut innovatiivisia toimin-tamalleja yhdistäen julkisen toiminnan, yrittäjyyden sekä kolmannen sektorin.

Pirilän alueesta on tehty useita kehittämisselvityksiä jo ennen Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hanketta opinnäytetöinä ja toteutuneina kehittämishankkeina. Pirilän alueesta on luonnosteltu useita erilaisia visioita. Opinnäytetöitä kuvataan tarkemmin tämän raportin liitteessä. Nämä sisällöt on huomioitu Master Plan Pirilä-kylän toimin-tamallista -selvityshankkeen aikana.

Kansalliset ja alueelliset strategiset linjaukset

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeessa on otettu huomioon muun mu-assa seuraavat kansalliset ja alueelliset strategiset linjaukset sekä kehittämisenäköl-kumat.

Hallitusohjelma

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus vie eteenpäin uudistuksia viidellä painopisteal-ueella: työllisyys- ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, biotalo-us ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio, kokeilut ja normien purku. Suomi tarvitsee samanaikaisesti säästöjä, isoja rakenteellisia uudistuksia sekä välittömiä kasvua ja työllisyyttä luovia keinoja. Toimintasuunnitelmassa strategisen hallitusohjelman kärki-hankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019 on linjattu, että osaamisen ja koulutuksen painopistealueella uudistetaan suomalaista koulutusta peruskoulusta korkeakouluun sekä tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta. Näillä toimilla nostetaan osaamisen tasoa, vähennetään syrjäytyneiden nuorten mää-rää, lisätään tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan vaikuttavuutta sekä luodaan uutta koulutusvientiä. Lisäksi tehdään sosiaaliturvan merkittäviä uudistuksia sekä uuden-laista palvelujen ja etuuksien yhteen sovittamista. Näillä toimilla vahvistetaan julkisen talouden tasapainoa ja lisätään palvelujen ja asiainnin sujuvuutta, kokonaisvaltai-suutta ja oikea-aikaisuutta. (Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärki-hankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019. Päivitys 2016. Hallituksen julkaisusarja 2/2016)

Maakuntastrategia

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa 2014–2017 tuodaan esille, että maakun-nan tulevan menestyksen kannalta on erityisen tärkeää, että koulutuksesta siirrytään mahdollisimman sujuvasti ja joustavasti työuralle sekä koulutus on laadukasta ja

vastaa työelämän tarpeita. Erityiseksi kohderyhmäksi on nostettu nuoret. Maakuntaohjelmassa tuodaan esille, että yrittäjyysosaamisella tulee olemaan entistä tärkeämpi rooli oppilaitosten antamassa koulutuksessa. Yhdeksi toimenpiteeksi on nostettu se, että koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta lisätään muun muassa oppisopimuskoulutuksella ja opiskelijoiden työelämävalmiuksia kehittämällä. Maakuntaohjelmassa tuodaan esille, että maakunnan tulevaisuuden menestyksen turvaamiseksi alueella tarvitaan jatkossa yhä tiiviimpää yhteistyötä kaikkien toimijoiden (kunnat, valtio, yksityinen, kolmas sektori) välillä ja jo olemassa olevien välineiden tehokkaampaa hyödyntämistä työllistymisasteen nostamiseksi, työurien pidentämiseksi ja työttömyysjaksojen lyhentämiseksi. Nuorten työelämään pääsyä on helpotettava nuorille suunnatun ohjauksen, koulutuksen ja tukipalvelujen avulla. (Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaohjelma 2014–2017)

Maakuntaohjelmassa korostetaan lähiruoan merkitystä. Yhtenä toimenpiteenä maa- ja elintarviketalouden kehittämisessä mainitaan luomu- ja lähiruuan hankinta-, jakelu- ja markkinointiketjujen kehittäminen. Lisäksi maakuntaohjelmassa korostetaan matkailun merkitystä. Yhtenä toimenpiteistä mainitaan matkailu- ja lähiruokatoimijoiden yhteistyön vahvistaminen. Maakuntaohjelmassa tuodaan esille maakunnan hyvät lähtökohdat lisätä uusiutuvan energian käyttöä, kehittää alan osaamista ja luoda edellytyksiä uuden liiketoiminnan syntymiselle. Yhtenä toimenpiteenä on hyödyntää alueen lähien energiavaroja monipuolisesti ja tehokkaasti sekä varmistaa niiden saatavuus. Biotalousnäkymä nähdään myös paljon mahdollisuuksia. (Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaohjelma 2014–2017)

Maakuntaohjelmassa tuodaan esille, että luontoalueet ja vihreät ympäristöt ovat tärkeä osa maakunnan hyvinvoinnin perustaa ja tarjoavat uusia ratkaisuja haasteisiin ja hyvinvointiongelmien ratkaisemiseen. Maakuntaohjelman mukaan yhtenä toimenpiteenä on maakunnan asukkaiden aktivoiminen luontoalueiden käyttöön. Maakuntaohjelmassa tuodaan esille myös, että elinkeinoelämän, hyvinvoinnin ja viihtyisyyden näkökulmasta luovilla aloilla (mm. muotoilu, mainonta, markkinointiviestintä, arkkitehtuuri, tapahtumatuotantoon liittyvä osaaminen) ja kulttuurilla on yhä enemmän painoarvoa ympäröivän yhteiskunnan hahmottamisessa. (Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaohjelma 2014–2017)

Maakuntaohjelmassa tuodaan esille, että ikääntyvien hyvän elämän turvaaminen on tärkeää sekä yhteiskunnan että yksilön kannalta. Maakuntaohjelman mukaan ikääntyvän itsenäistä asumista voidaan tukea poikkihallinnollisella yhteistyöllä esimerkiksi kaavoituksen, liikenteen, kaupan ja kulttuuritoimen kanssa. Toimenpiteinä mainitaan muun muassa ikääntyvien fyysisen ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen uusilla teknisillä ja yhteisöllisillä ratkaisuilla. Lisäksi yksi toimenpiteistä on asumisen, lähiympäristön ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen sekä eri sukupolvien kohtaamisia ja erityisesti kohtaamispaikkoja luomalla. (Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaohjelma 2014–2017)

Kempeleen kunta

Kempele sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Naapurikuntia ovat Liminka, Oulu ja Tyrnävä. Kempeleessä on noin 17 000 asukasta. Kempeleen strategia on määritelty Kempele-sopimuksessa 2013–2016. Kempeleen visiona on olla yhteisöllinen ja elinvoimainen kasvukunta. Päämäärinä ovat muun massa hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö. Lisäksi päämäärinä ovat yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus sekä kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut. Väestönkasvun ennakoidaan 2010-luvulla kasvavan noin 1–2 %:n vuosivauhdilla. Väestö Kempeleessä on ikärakenteeltaan nuorta. Myös yli 64-vuotiaiden määrä kasvaa merkittävästi. (Kempele-sopimus 2013–2016)

Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto

Oulun seudun koulutuskuntayhtymä (Osekk) vastaa opiskelijoiden ja työelämän osamistatarpeisiin Pohjois-Suomessa. Osekk järjestää työelämäläheisiä koulutuspalveluja tulevaisuuden haasteita ennakoiden. Osekin koulutuspalvelut toteuttaa Oulun seudun ammattiopisto (OSAO). Vetovoimaltaan, toiminnan laajuudeltaan ja tuloksiltaan OSAO sijoittuu ammattiopistojen kärkeen Suomessa. Oulun seudun ammattiopistossa nuorten koulutuksessa ja aikuiskoulutuksessa on noin 11 000 opiskelijaa. OSAO järjestää koulutusta monella eri koulutuslallalla. Oulun seudun koulutuskuntayhtymän strategisia tavoitteita ovat muun muassa tuloksellisen oppimisen ja osaamisen mahdollistaminen, työelämäläheisyyden aktiivinen vahvistaminen ja uudistumiskykyinen koulutuksenjärjestäjä. (www.osao.fi/media/esitteet-ja-oppaat/osekkesite2016.pdf)

Oppimisympäristö-käsite

Oppimisympäristö-käsitteellä tarkoitetaan erilaisia paikkoja, tiloja, yhteisöjä, teknisiä ratkaisuja, välineitä tai toimintatapoja, jotka tukevat oppimista. Oleellista on, että oppimisympäristö tukee sosiaalisen yhteisön muodostumista ja että sen hyödyntäminen opetuksessa on didaktisesti ja pedagogisesti huolella suunniteltu. Oppimisympäristö-ajattelun tavoitteena on monipuolistaa opetusta ja kehittää opetukseen ja oppimiseen liittyvää menettelyjen, toimintamallien ja työpajojen kokonaisuutta, joka tukee entistä paremmin sekä kouluissa ja oppilaitoksissa että niiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. (Koulutuksen tietoyhteiskuntakehittäminen 2020. Parempaa laatua, tehokkaampaa yhteistyötä ja avoimempaa vuorovaikutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:12)

Oppimisympäristöajattelun taustalla on tarve avata opetusta ja oppimista ympäröivään yhteiskuntaan ja tunnistaa mahdollisuudet oppia myös muualla. Oppimisympäristönä toimivat esimerkiksi erilaiset kulttuurilaitokset, harrastukset, lähiluonto, yritykset ja muu työelämä. Oppimisympäristöjä kehittämällä ja monipuolistamalla sekä

ottamalla tieto- ja viestintätekniikka luovalla tavalla mukaan oppimiseen, voidaan hyödyntää erilaisia fyysisiä oppimisympäristöjä tehokkaasti. (Koulutuksen tietoyhteiskunta-kehittäminen 2020. Parempaa laatua, tehokkaampaa yhteistyötä ja avoimempaa vuorovaikutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:12)

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista hankkeen tavoitteet

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen tavoitteena oli selvittää

- 1) Pirilän alueella sijaitsevien Oulun seudun koulutuskuntayhtymän kiinteistöjen ja kunnan palvelutarpeiden yhdistäminen
- 2) Pirilän alueen yritystarpeiden/yritysmahdollisuuksien selvittäminen
- 3) Pirilän alueen mahdollisuudet tarjota ammatillisen koulutuksen toteuttamiseen erilaisia toteutusmuotoja
- 4) Pirilän alueen mahdollisuudet tarjota kansainväliseen malliin pohjautuvia toimintamalleja ja palveluratkaisuja mm. ikääntymiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyen.
- 5) Mahdollisten jatkohankkeiden selvittäminen
- 6) Uudentyyppisen, eri organisaatioiden tarjoamien palveluiden koordinointi ja johtaminen.

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen ohjausryhmän kokoonpano

Tuomas Lohi, Kempeleen kunnanjohtaja

Jarmo Paloniemi, Oulun seudun koulutuskuntayhtymän johtaja/

Oulun seudun ammattiopiston rehtori

Ilkka Kettunen, Oulun seudun ammattiopiston Kempele-Limingan yksikönjohtaja

Tapani Turpeinen, Oulun Diakonissalaitoksen johtaja

Marja-Leena Meriläinen, Kempeleen kunnan peruspalvelujohtaja,
hankkeen vastuullinen johtaja

Jussi Jalonen, työllisyyspäällikkö, Kempeleen kunta

Sanna Virtanen, hyvinvointikoordinaattori, Kempeleen kunta

Antti Ollikainen, Kempeleen kunta, kunnanhallituksen pj.

Jaakko Okkonen, Kempeleen kunta, elinvoimavaliokunnan pj.

Kaisu Juvani, Hovilan palveluyhdistys ry

Anne Loukkola, Hovila-kodin johtaja

Taavi Jarva, Kempeleen kunta, seniorineuvoston pj.

Asiantuntijat:

Päivi Keisanen, Pohjois-Pohjanmaan liitto, rahoittajan edustaja

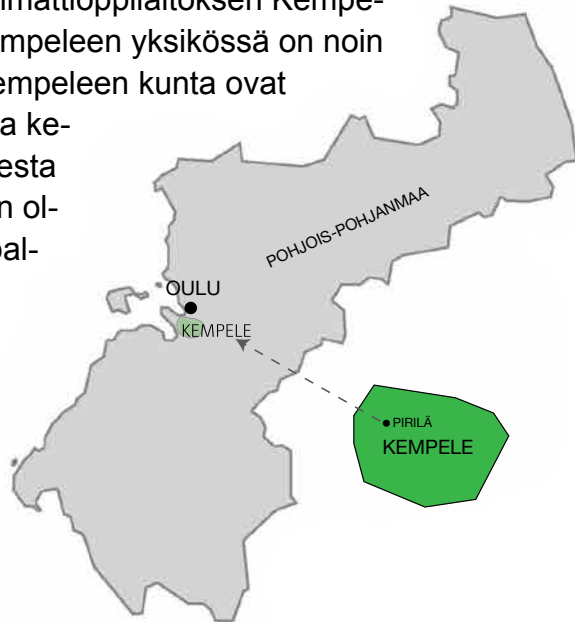
Jenni Kiiskilä, hankkeen projektipäällikkö, Kempeleen kunta

Pentti Rautakoski, hankkeen asiantuntija, Kempeleen kunta

2. KEMPELEESSÄ SIJAITSEVA PIRILÄN ALUE

Oulun seudun koulutuskuntayhtymän hallinnoima Pirilän alue sijaitsee Kempeleen kunnan palveluiden keskiössä ydinkeskustan alueella. Alueella on kymmenien vuosien puutarha- ja viheralan ammatillisen koulutuksen historia. Alueella on myös kulttuurihistoriallista merkitystä Kempeleen kunnalle.

Alue on edelleen osa Oulun seudun ammattioppilaitoksen Kempeleen yksikön toimintaa. Opiskelijoita Kempeleen yksikössä on noin 630. Oulun seudun ammattiopisto ja Kempeleen kunta ovat yhteistyönä suunnitelleet, toteuttaneet ja kehittäneet Pirilän alueen toimintoja vuodesta 2007 lähtien. Keskeisenä tavoitteena on ollut tuoda alueelle eri organisaatioiden palveluita ja koota resursseja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä Oulun seudun ammattiopiston ja kuntalaisten palvelujen monipuolistamiseksi. Alueella on toiminut Lasten- ja nuortentalo, Kempeleen kunnan työllistämisyksikkö, ikä-ihmisten neuvola, järjestöjen toimistoja sekä monipuoliset ammatti- ja työpaikat. Alueella toimii tällä hetkellä terveyskeskus, kierrätyskeskus, työpaja sekä

välittömässä läheisyydessä toimii kunnan kotihoidon yksikkö ja Hovilan palveluyhdistys ry:n omistama Hovila-koti. Alueella on myös kansalaisopiston toimintaa, oppilaitosten ja koulujen toiminnallinen oppimisympäristö sekä liikunnallisia ja kulttuuripalveluja. Alueella sijaitsee liikuntapuisto ja alueella järjestetään konsertteja sekä kolmannen sektorin toimesta tarjotaan vapaa-ajan liikuntapalveluja. Alueen välittömässä läheisyydessä on myös yritysten tarjoamia erilaisia palveluita.

Pirilän alueen historiaa

- **Alueen vanhimmat rakennukset ovat 1850-luvulta**

- Kempeleessä toimi juuri- ja paju-köysitöiden koulu 1890-luvulla
- 1900-luvun alussa puutarhaopetusta järjestettiin Pääskylässä
- Toisen maailmansodan jälkeen päätettiin kunnostaa Pirilän tila vihannesviljelyyn ja koulutyöhön sopivaksi

- **1951 perustettiin Pirilään**

Pohjois-Suomen puutarhakoulu

- 1963 Pohjois-Suomen puutarhuri-koulu siirtyi valtion omistukseen
- 1970 rakennettiin vanha päärakennus, opiskelija-asuntolat ja asuntorakennus
- 1995 opetusministeriö luovutti Kempeleen puutarhaoppilaitoksen Oulun seudun ammatillisen koulutuksen kuntayhtymälle
- 1996 otettiin käyttöön uusi päärakennus puistoalueineen
- Oppilaitoksen nimi muutettiin Oulun seudun ammattiopiston Kempeleen yksiköksi
- Puutarhureita koulutetaan kolmessa eri koulutusohjelmassa
- Pirilän toimintakeskuksen kehittäminen 2007–2014

3. PIRILÄN ALUEEN KEHITTÄMISEN OSA-ALUEET

Työryhmäkokousten ja ohjausryhmän kokousten pohjalta nähtiin, että seuraavat osa-alueet ovat Pirilän alueen kehittämissuunnitelman pohjana.

- Ympäristö
- Kiinteistöt
- Toisen asteen koulutus
- Työllistyminen ja yrittäjyys
- Kempele Akatemian toimintaympäristö
- Ikäihmisten asumispalvelut ja päivätoiminta
- Teknologian hyödyntämisen mahdollisuudet (sisältyy kaikkiin kehittämisen osa-alueisiin)
- Toiminnan organisointi
- Jatkohankkeet

4. PIRILÄN ALUEEN YMPÄRISTÖ

- Hankkeessa toteutetun selvitystyön tuloksena voidaan todeta, että Pirilän aluetta tulee kehittää entistä vahvemmin niin, että Oulun seudun ammattiopiston toiminta Kempeleessä näkyy kunnan katukuvassa ja miljöössä nykyistä enemmän. Pirilän alueen kehittäminen tukee puutarha-alan koulutuksen laadun parantamista ja vaikuttavuutta alueella. Koulutukseen suunnitellaan ja kehitetään koulutuksen toteuttamista ja laadun parantamista tukevia toimintoja. Näitä tukevat erinomaisesti nykyistä monipuolisempi yritysysteistyö ja monimuotoiset oppimisympäristöt muun muassa energiatehokkaan älykasvihuoneen rakentamisen ja yritysversomon käynnistämisen myötä. Pirilän alue nähdään osana Kempeleen kunnan keskustan kehittämistä.
- Selvitystyön mukaan tärkeänä nähdään myös huomion kiinnittäminen siihen, että alue on entistä paremmin kaikkien kuntalaisten käytössä ja alueen palvelut luovat hyvinvointia kaikenikäisille sen erilaisten toimintojen myötä. Alueen kehittämisen kannalta tärkeää on vahvistaa kuntalaisten osallistumista ja osallistamista alueen kehittämiseen ja toimintoihin. Näitä yksittäisiä mahdollisia toimintoja kuvataan tarkemmin Kiinteistöt, Kempele Akatemia, Tapahtumat, Ikäihmisten asuminen ja päivätoiminta sekä Yritysversomo, koulutus-, yrittäjyys- ja tapahtumakeskus kappaleissa.
- Ympäristöä kehitetään niin, että se tarjoaa eri-ikäisille asiakasryhmille monipuolisia hyvinvointipalveluja. Pirilän alueen ympäristö toimii ns. Kempeleen olohuoneena.
- Tässä selvitystyössä tuli esille, että ympäristön saavutettavuutta parannetaan paremmilla kevyen liikenteen yhteyksillä, pysäköintialueilla ja opastuksella. Tavoitteena on, että liikennejärjestelyt ovat joustavia ja turvallisia. Liikennejärjestelyt otetaan huomioon kunnan liikennettä koskevissa suunnitelmissa.
- Pirilän alueen kehittäminen ja suunnitelmien toteuttaminen tarjoaa monipuolisen oppimisympäristön opiskelijoille. Ulkoalueiden rakentaminen laaditun suunnitelman mukaisesti tarjoaa puutarha-alan opiskelijoille käytännönläheisen oppimisympäristön ja pienimuotoisten projektityyppisten tehtävien kautta vahvistaa ammatillista osaamista monipuolisesti.
- Alueen kehittämistyössä huomioidaan älykkäät ratkaisut ja teknologian hyödyntäminen. Tässä hyödynnetään alueen vahvaa teknologiaosaamista vahvistamalla yhteistyötä yritysten, yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa.
- Alueelle rakennetaan erilaisia luonnon kokemiseen tarkoitettuja esteettömiä polkuja ja puistoja levähdyspenkkeineen. Yhtenä ideana tuli esille muistojen bulevard, joka

tarjoaisi koivukujan myötä virikkeitä eri aisteille. Ympäröivä viheralue puistoinen tarjoaa mahdollisuuden luonnon kokemiseen ja toimii virikkeellisenä, voimaannuttavana ja terapeuttisena ympäristönä. Alueella nähdään keskeisenä hyvinvointi- ja luontoarvoihin pohjautuva toiminta.

- Esimerkkejä jo toiminnassa olevista kokonaisuuksista ovat Pirilätalon pohjoispuolella sijaitsevan Kiiesmetsän luontopolku ja Pirilän alueelle perusopetuksen oppilaille toteutettu toiminnallisen oppimisen Matikka-polku.

- Selvitystyön perustella nähdään, että torialueen uudenaikainen vihertori tarjoaisi lähiruokaa ja muita tuotteita esimerkiksi käsityötuotteita. Alueella olevalla torilla myydään oppilaitoksen ja yksityisten tuottamia tuotteita. Selvitystyön mukaan torialueelle olisi hyvä rakentaa kahvio- ja huoltorakennus sekä siirrettävät myyntikojut. Vihertorin toiminnassa tullaan huomioimaan lähiruokan tuottaminen, kierrätys, ekologisuus, yhteisöllisyys ja viimeisimmän teknologian hyödyntämisen näkökulmat. Uudenaikainen vihertori tarjoaa yrittäjäyyskasvatusta esimerkiksi Nuorille yrittäjille (NY-yrittäjä) ja edistää työllistymistä.
- Kempeleen terveystieteiden keskuksen lähialueen pelloilla on kaikille avoimia viljelyalueita, jossa on mahdollisuus kotitarveviljelylle. Yhtenä toteuttamiskelpoisena ideana tuotiin esille kotitarveviljelyn mahdollisuuksien laajentamista.

- Puistoalueilla on näyte- ja teemapuutarha, jota selvitystyön tulosten perusteella voitaisiin hyödyntää myös perusopetuksessa ja matkailussa. Alueen kehittämisessä voidaan hyödyntää Oulun seudun ammattiopiston matkailualan koulutusta sekä liitetalouden yksikön osaamista muun muassa yrittäjyysosaamista.
- Hankkeen työryhmissä tuotiin esille, että alueen tiet ja kiinteistöt nimetään historia huomioiden.

Vihertori

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Tori, jossa esiintymislava, leikkipuisto ja liikuntapuisto

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Torilla myydään lähiruokaa sekä paikallista käsityötä

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Muistojen bulevardi

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Asuinkerrostalot

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

5. PIRILÄN ALUEEN KIINTEISTÖT

Selvitystyössä on ollut esillä tilojen yhteiskäyttö, jossa keskiössä tilojen tehokas, monimuotoinen ja uudentyyppinen käyttö.

Energiatehokas älykasvihuone

Selvitystyön perusteella yhdeksi merkittäväksi kehittämisaihioksi nousi Pirilän alueelle rakennettava vetovoimainen ja energiatehokas älykasvihuone, joka toimisi opiskelijoiden oppimisympäristönä sekä tutkijoiden, yrittäjien ja alueen asukkaiden toimintaympäristönä. Selvitystyön perusteella älykasvihuone ja siinä tuotettava lähiruoka nähdään positiivisena brändinä, joka lisää oppilaitoksen ja alueen vetovoimaisuutta. Energiatehokas älykasvihuone -hankkeen tavoitteena olisi kehittää uudenlainen toimintamalli älykasvihuoneesta mukaan lukien omistuksen, rahoituksen ja toiminnallisuuden näkökulmat. Yhteistyömallina voisi olla esimerkiksi lähiruoan tuottaminen Kempeleen kunnan laitoksille muun muassa kouluille. Lisäksi hanke toimisi ekologisesti kestävästä energiantuotannon malliesimerkkinä. Selvityshankkeen tulosten perusteella energiatehokkaan älykasvihuoneen selvittelyä suunnittelun ja rakentamisen osalta tehtäisiin yhteistyössä Oulun seudun ammattiopiston ja Kempeleen kunnan kanssa. Selvitettäviä hankerahoituslähteitä ovat esimerkiksi EAKR-hanke investointeihin ja ESR-hanke toiminnan kehittämiseksi. Suunnittelussa ja rakentamisessa hyödynnettäisiin Oulun yliopiston CEE:n (Centre for Environment and Energy) osaamista ja muun muassa Yhteisöllinen älykasvihuone -hankkeen tuloksia. Selvitystyön mukaan energiatehokkaan älykasvihuoneen suunnittelutyössä huomioitaisiin muun muassa seuraavia näkökulmia: oppimisympäristö, tutkimuksellinen ja kokeellinen

ympäristö, viimeisimmän teknologian hyödyntäminen, energia, lähiruoka, yhteisöllisyyden vahvistaminen, työllistyminen, yritys yhteistyö ja matkailu.

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Energiatehokkaan älykasvihuoneen ympäristössä sijaitsee virkistysalue.

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

Energiatehokas älykasvihuone toimii tutkimus- ja oppimisympäristönä sekä tutustumis- ja matkailukohteena.

Pirilätalo – koulutus-, yrittäjyys- ja tapahtumakeskus

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen selvitystyön perusteella Pirilätalo voi toimia koulutus-, yrittäjyys- ja tapahtumakeskuksena. Kunnan työllisyyspalveluiden ja alueen toiminnan kannalta keskeisten toimijoiden työskentelytilojen sijoittuminen Pirilätaloon tukee koulutus-, yrittäjyys- ja tapahtumakeskuksen toimintaa. Selvitystyön perusteella nähdään myös, että Pirilätalo toimii erinomaisena tapahtumien ja konserttien keskuksena. Koulutus-, yrittäjyys- ja tapahtumakeskus on tarkemmin kuvattu kappaleessa seitsemän.

Pirilän vanha päärakennus

Selvitystyön tuloksena yhtenä hanke-esityksenä nousi esille Oulun seudun koulutuskuntayhtymän omistuksessa olevien Pirilän vanhan päärakennuksen ja alueen aittojen peruskorjaus. Rakennus nähtiin selvitystyön perusteella toimivan erinomaisena tapahtuma- ja juhlatilana sekä opiskelijoiden oppimisympäristönä. Mahdollisessa jatkohankkeessa hyödynnetään Oulun yliopiston arkkitehtuurin osaston diplomityötä Pirilän tila-Kempeleen kaunotar (Jaana Tiikkaja 2010). Aitat peruskorjataan. Selvitystyön perusteella vanhoissa aitoissa voisi olla museotoimintaa, käsityötuotteiden ja lähiruoan myyntiä sekä niihin voi myös majoittua.

Muut Pirilän alueen rakennukset

Selvitystyön pohjalta voidaan todeta, että konekoulu voi toimia paja- ja tapahtumakeskuksena. Nykyiset kasvihuoneet voitaisiin muuttaa sellaisiksi, että ne voisi jatkossa toimia yhteisöllisinä kuntalaisten kasvihuoneina. Puistohalli toimii ympärivuotisena oppimisympäristönä ja tapahtumapaikkana

6. TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN UUDET TOTEUTTAMISMUODOT

- Pirilän alueelle tehtyjen suunnitelmien toteuttaminen, ympäristön hoito- ja ylläpito sekä tuotteiden/palveluiden suunnittelu ja tuottaminen tarjoavat erinomaisia oppimisympäristöjä eri alojen opiskelijoille. Koulutusta toteutetaan jatkossa yhä vahvemmin yhteistyössä kunnan, kolmannen sektorin, yritysten ja yrittäjien sekä alueen asukkaiden kanssa. Tällä tavalla ammattiopisto pystyy tarjoamaan jatkossa opiskelijoille aiempaa monipuolisempia ja toiminnallisia sekä työelämäläheisiä mahdollisuuksia ammatillisen osaamisen vahvistamiseksi eri vuodenaikoina.
- Selvitystyön perusteella alueella on mahdollisuus toteuttaa eri aloja yhdistäviä ammatillisen koulutuksen kokonaisuuksia muun muassa puutarha, hotelli-, ravintola- ja cateringala, liiketalous, matkailu, lähihoitajakoulutus, logistiikka-ala, turvallisuus, kiinteistöala, artesaani, rakennusrestaurointi, sähköala. Esimerkiksi älykasvihuoneen rakentaminen, yritysversomon perustaminen ja uudenaikaisen vihertorin rakentaminen tarjoaisi hyvät toimintaympäristöt ja mahdollisuudet yhdistää eri aloja ammatillisen koulutuksen kokonaisuuksiksi. Tämä luo nykyistä paremmat edellytykset opiskelijoiden vahvan ammatillisen osaamisen ja työelämävalmiuksien kehittymiselle.
- Oulun seudun ammattiopistossa on toteutettu hyvien mallien pohjalta uudenlaisia työssäoppimisen malleja, joissa keskeisenä on ollut samanaikaisesti useiden opiskelijoiden ohjaaminen työssäoppimisessa. Master Plan Pirilä-kylä -hankkeen myötävaikutuksella Oulun seudun ammattiopiston Kontinkankaan yksikkö ja Kempeleen kunta lähtevät toteuttamaan ja kehittämään lähihoitajakoulutuksen opiskelijoiden työssäoppimisen mallia eri kohderyhmien parissa. Lisäksi jatkossa kauneudenhoitoalan opiskelijat voivat tarjota hyvinvointiin liittyviä palveluitaan muun muassa Pirilän alueella järjestettävissä tapahtumissa.
- Selvitystyön tuloksena nähdään tärkeänä, että jatkossa vahvistetaan yliopisto- ja ammattikorkeakoulu yhteistyötä. Tavoitteena on myös, että peruskoulu ja lukio toimisi entistä kiinteämmässä yhteistyössä ammatillisen toisen asteen koulutuksen kanssa. Alue toimisi luonnontieteiden tutkimus- ja kehittämisympäristönä.

7. YRITYSVERSOMO – KOULUTUS-, YRITTÄJYYS- JA TAPAHTUMAKESKUS

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen yhtenä tavoitteena oli Pirilän alueen yritystarpeiden ja yritysmahdollisuuksien selvittäminen. Lisäksi tavoitteena oli myös selvittää Pirilän alueen mahdollisuuksia tarjota ammatillisen koulutuksen erilaisia toteutusmuotoja. Selvitystyön tuloksena yhtenä hanke-esityksenä on yritysversomon perustaminen, joka voidaan kuvata lyhyesti seuraavanlaisena.

Yritysversomon tavoitteena on tarjota verkostoitumisen mahdollisuuksia innovatiivisessa ympäristössä opiskelijoille, opettajille, työtä etsiville, omaa yritystä suunnitteleville ja yrittäjille.

Yritysversomon tavoitteena on tarjota

- verkostoitumisen mahdollisuuksia ja vertaisoppimista
- NY-yrittäjyyttä (opiskeluaikana oikealla rahalla toimiva harjoitusyritys) tukevaa toimintaa
- opiskelijoille ja opettajille aitoja kontakteja yrittäjien kanssa, oppimisympäristönä virikkeellinen
- opiskelijoiden tuottamia palveluita ja tuotteita
- yritystietoutta opiskelijoille, työtä etsiville, yrittäjiksi aikoville ja yrittäjille
- asiantuntemusta tuotekehittelyyn, yrityksen perustamisen suunnitteluun, markkinointiin...
- vuokratyötiloja yrittäjille
- neuvottelutilat sis. etäyhteyslaitteet ja muut tarvittavat tietotekniset laitteet
- yrityksille mahdollisuuden järjestää asiakastapaamisia
- osoite yritykselle- yhteisesti neuvoteltuja etuja ja palveluja
- alueella toimivien isojen yritysten tietotaitoa

Yritysversomon toiminnan tuloksena syntyy laadukas oppimisympäristö, osaaminen kehittyä, innokkuus hankkia lisää osaamista kasvaa sekä osaajat ja työ kohtaavat, ihmiset työllistyvät ja mahdollisia uusia yrityksiä syntyy. Painopistealueina olisivat hyvinvointi ja luonnonvara-ala. Selvityshankkeen pohjalta nähdään Kempeleen kunnan työllisyysyksikön palveluiden siirtyminen Pirilän alueelle kokonaisuutta tukevana toimena.

8. PIRILÄ-KYLÄ KEMPELE AKATEMIAN TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

Kempele Akatemia muodostuu kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- sekä kansalaisopiston ja nuorisotyön palveluista. Kempele Akatemia on aloittanut toimintansa 1.8.2016 alkaen Kempeleen kunnassa.

- Kempele Akatemia hyödyntää Pirilä-kylän aluetta aktiivisesti toimintaympäristönään.
- Selvitystyön perusteella pidetään tärkeänä, että alueen historia näkyy Pirilän alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja toiminnoissa. Selvitystyön aikana muotoutuneiden näkemysten mukaan Pirilä nähdään hyvinvoinnin ja taiteen keskuksena. Kempele Akatemia järjestää Pirilä-salissa konsertteja. Jatkossa salin varustaminen hyvällä kiinteällä äänentoistolla on tärkeää. Pirilän alueella sijaitseva konekoulurakennus

ympäristöineen voisi toimia nykyistä enemmän tapahtuma- ja toimintakeskuksena. Pirilän alueella sijaitsevaa esiintymislavaa ja sen ympäristöä hyödynnetään Kempele Akatemian sekä 3.sektorin järjestämissä tilaisuuksissa. Kansalaisopisto toimii Pirilä-kylän alueella järjestäen kursseja. Selvitystyössä tuli esille, että Pirilän alueella voitaisiin järjestää jatkossa kesäleiri-, taide- ja luontotoimintaa. Järjestäjinä yhteistyössä voisivat toimia Kempele Akademia, koulunkäynninohjaajat, kuraattorit, Nuoret yrittäjät, järjestöt jne.

- Selvitystyön perusteella Pirilän alue mahdollistaa kaiken ikäisille kuntalaisille aktiivi- ja virkistyspuiston rakentamisen. Kempele Akademia on tärkeä toimija palveluiden tarjoamisessa aktiivi- ja virkistyspuistossa.
- Selvitystyön mukaan on tärkeää, että Kempele Akatemian, oppilaitoksen, koulujen, 3. sektorin ja yrittäjien yhteistyö on jatkossa entistäkin aktiivisempaa ja koordinoitua.

9. PIRILÄN ALUEEN TAPAHTUMAT

Selvitystyön perusteella Pirilä-kylän keskeisiä tapahtumia ovat

- Hyvä kasvaa Kempeleessä (syksyllä)
- Floralia (kevääällä)
- Hyvä liikkuu Kempeleessä (kevääällä)
- Konsertit
- Lauluillat

Tapahtumat antavat mahdollisuuden yrittäjille ja opiskelijoille tarjota palveluita ja valmistamia tuotteita myytäväksi.

Opetus nivoutuu tapahtumiin.

10. IKÄIHMISTEN ASUMISPALVELUT JA PÄIVÄTOIMINTA

Kunta luo edellytykset omistamalleen alueelle rakentaa asuinkerrostaloja, joissa huomioidaan myös esteetön asuminen.

Alueen eri palvelujen tuottajat mahdollistavat palvelujen valinnanvapauden ikäihmisille.

Selvitystyön perusteella nähdään tärkeänä, että eri asiakasryhmille tarjottavia palveluja tuotetaan yhteistyössä oppilaitoksen kanssa.

- Mahdollistamaan ikäihmisten asumisen kotona mahdollisimman pitkään, esteettömyyden, pienimuotoiset rakennustyöt esim. liuskat, ulkovalot, pihan muutostyöt, lumityöt, hiekoitus, puutarhanhoito
- Kahvila- ja ruokailupalvelut
- Sosiaali- ja terveysalan koulutuksen palvelut eri asiakasryhmille mm. tapahtumien yhteydessä ja ympäristön rakentamisen asiantuntijoina huomioimassa eri asiakasryhmien tarpeet. Erilaisten toimintojen järjestämistä opiskelijoiden toteuttamana esim. kuntouttavaa toimintaa työssäoppimisena.
- Puutarhaterapiaopinnot valinnaisina opintoina ja täydennyskoulutuksena.

Ympäröivä viheralue puistoineen ja polkuineen palvelee esteettömästi virikkeellisenä, voimaannuttavana ja terapeuttisena ympäristönä.

11. TOIMINNAN ORGANISOINTI

Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista -hankkeen selvitystyöstä ilmenee, että kaikilla alueen toimijoilla on tärkeää olla yhteinen näkemys ja tietämys sekä tavoite Pirilän alueen kehittämisestä ja toiminnoista. Alueen vetovoima kasvaa, kun asioita suunnitellaan ja tehdään yhdessä sekä ne luovat todellista lisäarvoa.

Tämän selvityshankkeen päättyessä toiminnan kehittämisestä vastaamaan nimitetään neuvottelukunta, jossa ovat mukana alueen eri organisaatioiden keskeiset edustajat. Hankkeen ohjausryhmän kokouksessa on esitetty, että neuvottelukunnan nimeää Kempeleen kunnan ja Oulun seudun koulutuskuntayhtymän johto. Neuvottelukunta nimeää tarvittavat työryhmät valmistelemaan hankkeita ja esille tulleita yhteistyömuotoja. Pirilä-kylän kehittämisen koordinointi resursoidaan. Ohjausryhmässä on esitetty koordinoitivastuuta Kempeleen kunnalle.

Selvitystyön aikana yhdeksi keskeiseksi toiminnan organisointimalliksi nousi mahdollisuus, jossa tulevaisuudessa toiminnasta vastaamaan perustetaan säätiöpohjainen organisaatio.

12. ESITYKSET JATKOHANKKEIKSI

Selvitystyön tuloksena esille nousivat seuraavat viisi hanke-esitystä.

1. Energiatehokkaan älykasvihuoneen suunnittelu ja rakentaminen yhteistyössä Oulun seudun ammattiopiston ja Kempeleen kunnan kanssa. (EAKR-hanke investointeihin, ESR-hanke toiminnan kehittämiseksi). Suunnittelussa ja rakentamisessa hyödynnetään Oulun yliopiston CEE:n (Centre for Environment and Energy) osaamista ja muun muassa Yhteisöllinen älykasvihuone -hankkeen tuloksia. Selvitystyön mukaan energiatehokkaan älykasvihuoneen suunnittelutyössä on tärkeää huomioida oppimisympäristön, tutkimuksellisen ja kokeellisen ympäristön, viimeisimmän teknologian hyödyntämisen, energian, lähiruoan, yhteisöllisyyden vahvistamisen, työllistymisen, yritysyhteistyön ja matkailun näkökulmat.
2. Yritysversomo – koulutus-, yrittäjäyys- ja tapahtumakeskus (ESR-hanke). Yritysversomon sisältö on tarkemmin kuvattu kappaleessa Yritysversomo – Koulutus- ja yrittäjäyys- ja tapahtumakeskus.
3. Alueen kaavoitukseen liittyvä torialueen kehittäminen ja rakentaminen (Leader rahoitus jatkona esiintymislavan ja liikuntapuiston rahoitukselle)
4. Vanha Pirilän kartano (Yksityinen rahoitus, Museoviraston valtionavustus, Maa-seudun kehittämisrahasto, Leader, ELY ym.)
5. Selvitys säätiön perustamisesta toiminnan organisoimiseen.

13. HAVAINNEKUVA PIRILÄN ALUEEN KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Seuraavan sivun havainnekuvassa on kuvattuna Pirilän alueen kehittämissuunnitelma. Loppuraportin havainnekuvat on toteuttanut Micco deco Oy.

Seuraavan sivun havainnekuvassa on esitettyä selvityshankkeen aikana esille tulleet visiot Pirilän alueen kehittämisestä.

HAVAINNEKUVA: MICCO DECO OY

LÄHTEET

Kempele-sopimus 2013-2016

Koulutuksen tietoyhteiskuntakehittäminen 2020.

Parempaa laatua, tehokkaampaa yhteistyötä ja avoimempaa vuorovaikutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:12

Pohjois-Pohjanmaan Maakuntaohjelma 2014–2017

Toimintasuunnitelma strategisen hallitusohjelman kärkihankkeiden ja reformien toimeenpanemiseksi 2015–2019. Päivitys 2016. Hallituksen julkaisusarja 2/2016

www.osao.fi/media/esitteet-ja-oppaat/osekkesite2016.pdf

Pirilän toimintakeskuksen kehittäminen 2007–2014

Oulun seudun ammattiopisto, Kempeleen kunta

Yliopiston opinnäytetyöt

Jaana Tiikkaja 2010: Oulun yliopisto, Arkkitehtuurin osasto Pirilän tila – Kempeleen kaunotarHistoriaa, kuntoarvio ja korjaussuunnitelma

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyöt

Tarja Takala-Hotti, Juha-Pekka Toikkanen 2006: OAMKLepoa ja iloa aistipuutarhassa-puutarhaterapiapuiston yleissuunnitelma Kempeleen puutarhaoppilaitoksen yhteyteen

Outi Tuomivaara 2014: OAMK

Tulevaisuudentutkimus alueen kehittämistyössä pehmeän systeemimetodologian mukaan - Case Kempele

Hilla Karppinen 2014: OAMK

Toiminnallinen oppimispuisto - Case Kempeleen Pirilä

Maija Takkinen 2016: OAMK

Pirilän puutarha-alan oppimisympäristön kehittämissuunnitelma

Loppuraportti • Master Plan Pirilä-kylän toimintamallista 2016